

DE NEDERLANDSE KUSTWACHT.

(Informatie voor basisonderwijs)

Logo Kustwacht

De Nederlandse Kustwacht is opgericht op 26 februari 1987 en is gevestigd in Den Helder en is een zelfstandige organisatie die taken uitvoert voor vijf ministeries, t.w.:

- Ministerie van Infrastructuur en Milieu
- Ministerie van Defensie
- Ministerie van Veiligheid en Justitie
- Ministerie van Financiën
- Ministerie van Economische Zaken

Er werken dus mensen uit allerlei diensten voor de Kustwacht, bijv. van:

- Rijkswaterstaat
- Maritieme Politie
- Koninklijke marine
- Douane
- Koninklijke Marechaussee
- Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit

Gebouw Kustwacht in Den Helder

Vroeger waren al die diensten had zijn eigen boot of helikopter. minister van Verkeer en niet anders kon, want zo was het een boot niet meer taken kunnen opgericht en die kwam tot de beter kon laten verlopen. En nu is Rijkswaterstaat, die normaal oliebestrijding. Een douaneboot in nood te helpen, enzovoort. Vorig jaar is er een rederij in zijn samengebracht. De schepen toegewezen om de

Patrouillevaartuig

De Kustwacht heeft 15 taken. dienstverlenings-taken en de

apart werkzaam op de Noordzee. Ieder Op een gegeven moment vroeg de Waterstaat zich af of dat nu allemaal toch wel een dure zaak. Waarom zou doen. Men heeft toen een werkgroep conclusie dat een Kustwacht alles veel het zo dat een boot van boeien legt, ook ingezet wordt voor kan ook worden gebruikt om een jacht

opgericht waar veel overheidsschepen Kustwacht krijgt een aantal van die taken mee uit te voeren.

Zeven daarvan noemen we andere acht zijn handhavingstaken.

De dienstverleningstaken zijn:

- **Nood-, spoed- en veiligheidsverkeer.** Als een schip in de problemen is, wordt via de radio een nood- of spoedbericht uitgezonden om andere schepen te waarschuwen, zodat ze hulp kunnen bieden. Veiligheidsberichten worden iedere dag op vaste tijden uitgezonden door de Kustwacht om de scheepvaart te waarschuwen voor gevaarlijke omstandigheden.
- **Het redden van mensenlevens op zee** (In het Engels noemen ze dat Search and Rescue). Door ongelukken kunnen mensen van schepen, vliegtuigen of platforms in zee terecht komen. Ze moeten dan zo snel als mogelijk gered worden.
- **Rampenbestrijding.** Soms gooien schepen wel eens stiekem olie of andere stoffen over boord. Ook bij ongelukken komt wel eens olie of een andere gevaarlijke stof in zee terecht. Soms zinkt er een schip met gevaarlijke lading. En dat moet allemaal opgeruimd worden.

Kustwachtvliegtuig

■ **Vaarwegmarkering.** Hiermee worden alle boeien bedoeld die op zee liggen om aan de scheepvaart aan te geven welke route ze veilig kunnen volgen. Maar ook worden scheepswrakken of andere gevaarlijke dingen aangegeven met behulp van een boei. Al die boeien moeten regelmatig worden onderhouden of worden vervangen.

■ **Verkeersbegeleiding.** Schepen die een haven binnenvaren, krijgen een loods

of worden via een radarpost voorzien van informatie over hoe ze veilig kunnen binnenvaren. Daar zorgen mensen voor die bij de havens werken. Midden op zee kan het wel eens gebeuren dat door een stuk zee niet gevaren mag worden, omdat er bijvoorbeeld een scheepswrak ligt met gevaarlijke lading dat opgeruimd moet worden. De Kustwacht zorgt er dan voor dat er één of meerdere schepen liggen die er op letten dat het gebied

wordt vrijgehouden van schepen.

■ **Zeeverkeersonderzoek.** Vroeger werd regelmatig een stuk zee af gevlogen en de waarnemer aan boord schreef van elk schip dat hij zag de gegevens op, zoals de naam, het soort schip, de nationaliteit, of het geladen is of niet, enz. Al die gegevens werden in rapporten verwerkt. Zo heeft men een overzicht van de drukte op de Noordzee. De Noordzee is één van de drukst bevaren zeeën ter wereld. Ieder jaar varen er wel driehonderdduizend schepen het Nederlands deel van de Noordzee).

Tegenwoordig heeft het Kustwachtcentrum een systeem (AIS), waarmee we de scheepvaart kunnen volgen op een scherm. Zo kan de hele dag het gedrag van de schepen bewaakt worden en overtredingen gezien worden. (Verder op wordt iets meer verteld over AIS).

■ **Het opruimen van explosieven.** Tijdens de Eerste en Tweede Wereldoorlog zijn heel veel bommen, torpedo's en mijnen in de Noordzee terechtgekomen. Die worden nog steeds regelmatig opgevist door vissersvaartuigen of baggerschepen. Zodra het Kustwachtcentrum een melding krijgt dat een bom of mijn is opgevist, wordt de Explosieven Opruimings Dienst (EOD) van het ministerie van Defensie ingelicht. Zij zorgen er dan voor dat zo'n explosief wordt opgeruimd.

Patrouille vaartuig

De handhavingstaken zijn:

■ **De algemene politietaak** (Net als op de weg controleert de politie ook op zee of iedereen zich wel aan de regels houdt)

■ **De douanetaak** (Douane schepen bewaken op zee de grens of er niet gesmokkeld wordt)

■ **Controle op de visserij** (Vissers moeten de juiste papieren aan boord hebben en hun netten mogen niet te kleine mazen hebben, zodat ze niet teveel kleine vissen vangen)

■ **Controle op het milieu** (Regelmatig wordt met een vliegtuig over de Noordzee gevlogen om te controleren of schepen niet stiekem olie in zee gooien)

■ **Controle op het scheepvaartverkeer** (De Noordzee is zo druk dat er een soort snelwegen zijn aangelegd. De schepen moeten daar ook rechts houden en ook aan andere regels voldoen)

■ **Controle op de uitrusting van schepen** (Aan boord van ieder schip moeten bepaalde papieren aan boord zijn en ook de bemanning moet diploma's hebben. Verder moet elk schip goed onderhouden worden, zodat het veilig kan varen)

■ **Controle op de olie- en gaswinning op zee** Op het Nederlands deel van de Noordzee staan wel 125 boorplatformen en tegenwoordig ook windmolenparken. Platformen moeten er voor zorgen dat er geen olie in zee komt. Scheepvaart mag niet te dichtbij de platformen en windmolenparken komen

■ **Grensbewaking** (Deze taak wordt uitgevoerd door de Koninklijke Marechaussee. Iedereen die ons land binnen wil komen, moet een paspoort hebben. Ook wordt er op gelet dat mensen niet stiekem ons land willen binnenkomen vanaf zee)

Om al die taken te regelen is er een Kustwachtcentrum. Dat centrum is een meld- en informatiepunt, maar ook een coördinatiecentrum voor al die taken. Dat is een moeilijk woord, maar zij zorgen er voor dat alle taken goed uitgevoerd worden. Het centrum is 24 uur per dag, 7 dagen in de week, het gehele jaar door geopend. Er zit altijd een Chef van de Wacht en drie Operators. Als er grote ongelukken zijn, komen er nog meer mensen om te helpen. Daarnaast is er een speciale bedieningstafel waarachter mensen van Politie, Koninklijke Marechaussee of Douane werken. Zij letten op of er geen overtredingen worden

Redding helikopter

gemaakt door het scheepvaartverkeer. Verder is een apart centrum, het Maritiem Informatie Knooppunt (MIK) ingericht waar alle handhavingdiensten in vertegenwoordigd zijn. Zij beschikken ook over alle beschikbare bestanden. Zodra er iets verdachts is met een schip, wordt dat schip goed in de gaten gehouden. Als een schip in nood is, zorgt dat centrum er voor dat er lijsten beschikbaar komen waarop staat wat voor lading dat schip aan boord heeft en hoeveel mensen er op dat schip werken. Maar om al dat werk te doen, hebben we ook schepen, vliegtuigen en helikopters nodig.

Het Kustwachtcentrum Den Helder

De Kustwacht kan de volgende middelen inzetten:

- een sleepboot (genaamd de "Ievoli Amaranth")
- drie patrouilleboten (Visarend, Zeearend en Barend Biesheuvel)
- een mijnenbestrijdingsvaartuig van de Koninklijke Marine
- zeven betonningsvaartuigen (boeienleggers)
- een oliebestrijdingsvaartuig (genaamd de "Arca")
- kleine patrouilleboten van de Politie te Water en Koninklijke Marechaussee
- twee vliegtuigen van het type Dornier DO-228
- een politiehelikopter
- helikopters voor het redden van mensen

Kustwacht Sleepboot

Politie helikopter

Daarnaast maken we ook heel veel gebruik van de reddingboten van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM). Die hebben 45 stations langs de Noordzeekust en op de Waddenzee en het IJsselmeer. Op al die stations liggen moderne snelle reddingboten. Die kunnen ongeveer 60 kilometer per uur varen. Het Kustwachtcentrum kan altijd een beroep doen op deze reddingboten. Per jaar vragen wij ongeveer 1600 keer om de inzet van een reddingboot.

Verder werken we heel veel samen met een aantal verkeerscentrales van de grote havens (Vlissingen, Rotterdam, Scheveningen, Amsterdam en Den Helder) en de bemande vuurtorens van Schiermonnikoog, Terschelling en Ouddorp. Deze 8 posten hebben allemaal radar en zo kunnen we de kustlijn in de gaten houden.

In 2005 is er een heel nieuw systeem op het Kustwachtcentrum geïnstalleerd. Dat systeem heet AIS (Automatic Identification System). Op heel veel schepen is speciale apparatuur geplaatst, waardoor wij op een beeldscherm kunnen zien waar die schepen varen, waar ze heen gaan en wat voor soort schip het is. Ook kunnen we zien hoe lang en breed een schip is, hoe diep het in het water steekt en nog veel meer. In 2009 is dit systeem gekoppeld aan alle radarketens langs de kust. Nu kunnen we bijna alle schepen in ons gebied volgen.

Het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI) maakt de weerberichten en de stormwaarschuwingen voor de Noordzee. Het Kustwachtcentrum zorgt er dan voor dat deze berichten regelmatig over de radio worden uitgezonden. Dan weet men aan boord van de schepen hoe het weer is en kunnen ze daar rekening mee houden tijdens hun reis.

Op de Noordzee gebeurt altijd wel wat. Een kapotte boei, een olievlek, een schip dat zinkt, een jachtje aan de grond, rondrijvende lading dat van een schip is gevallen, een zieke of gewonde aan boord van een schip die naar een ziekenhuis aan de wal moet worden gebracht, een smokkelactie, overtredingen doordat een schip zich niet aan de regels houdt, enzovoort.

Als er een schip in nood is, stuurt het Kustwachtcentrum daar onmiddellijk reddingboten heen en meestal ook een helikopter. Via de radio zenden we een noodbericht uit om de andere schepen te waarschuwen dat een schip in nood is. Mogelijk zijn er schepen dicht in de buurt en dan kunnen die ook hulp verlenen. De mensen die op het Kustwachtcentrum werken, moeten dus heel snel beslissingen kunnen nemen. Verder moeten ze goed kunnen praten met schepen en vliegtuigen of helikopters. Daarom moeten ze goed Engels kunnen.

Dag en nacht wordt er gewaakt en geluisterd.

Op het Kustwachtcentrum gaat het licht nooit uit.